



PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 55/23

U Luxembourgju 30. ožujka 2023.

Presuda Suda u predmetu C-5/22 | Green Network (Nalog za naknadu troškova)

Nacionalna regulatorna tijela za energiju mogu imati ovlast elektroenergetskim poduzećima naložiti povrat iznosa koje su oni primili protivno zahtjevima zaštite potrošača

Zaštita potrošača ulazi, u biti, u dužnosti tih tijela

Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (Regulatorno tijelo za energiju, mreže i okoliš, Italija) je 2019. Green Networku, društvu za distribuciju električne energije i prirodnog plina, izrekla administrativnu novčanu sankciju u iznosu od 655 000 eura zbog povrede obveza transparentnosti cijena. To mu je tijelo također naložilo da svojim krajnjim kupcima vrati iznos od 13 987 495,22 eura koji su oni platili na ime troškova administrativnog upravljanja na temelju ugovorne odredbe koju to tijelo smatra nezakonitom.

Nakon što je neuspješno osporavao tu odluku pred upravnim sudom, Green Network uputio je žalbu talijansko Državno vijeće pred kojim je istaknuo da je ovlast nacionalnog regulatornog tijela da naloži povrat iznosa naplaćenih kupcima, predviđena talijanskim pravom, protivna Direktivi 2009/72¹.

U tom je kontekstu Conseil d'État (Državno vijeće) uputio Sudu dva prethodna pitanja u vezi s člankom 37. stavcima 1. i 4. Direktive 2009/72, koji se odnosi na ovlasti regulatornih tijela, i njezinim Prilogom I., u kojem se navode mjere koje države članice trebaju poduzeti radi zaštite potrošača.

U svojoj presudi **Sud pojašnjava da se članku 37. stavku 1. točkama (i) i (n)² i članku 37. stavku 4. točki (d)³ Direktive 2009/72 i njezinu Prilogu I. ne protivi to da država članica nacionalnom regulatornom tijelu dodijeli ovlast da elektroenergetskim poduzećima naloži da svojim krajnjim kupcima vrate iznos koji odgovara naknadi koju su oni platili kao „troškove administrativnog upravljanja“ na temelju ugovorne odredbe koju to tijelo smatra nezakonitom.** Isto vrijedi u slučajevima u kojima se taj nalog za povrat ne temelji na kvaliteti predmetne usluge koju pružaju ti poduzetnici, nego na povredi obveza transparentnosti cijena.

Ocjena Suda

Sud najprije ističe da se, u svrhu postizanja ciljeva Direktive 2009/72, njome zahtijeva da države članice svojim nacionalnim regulatornim tijelima dodijele široke ovlasti u području regulacije i nadzora tržišta električne energije, osobito radi osiguranja zaštite potrošača.

¹Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište prirodnog plina i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL 2009., L 211, str. 55.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 12., svezak 4., str. 29.)

²Te se odredbe odnose na dužnosti regulatornih tijela u pogledu poštovanja obveza transparentnosti i zaštite potrošača.

³Tom se odredbom predviđa da regulatorna tijela imaju ovlast izricanja učinkovitih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija elektroenergetskim poduzećima koja ne poštuju obveze koje imaju na temelju Direktive 2009/72 ili bilo koje odgovarajuće pravno obvezujuće odluke regulatornog tijela ili predlaganja da nadležni sud izrekne takve sankcije.

Nadalje utvrđuje da se u članku 37. Direktive 2009/72, koji se odnosi na dužnosti i ovlasti regulatornog tijela, ne spominje ovlast da se od tih elektroenergetskih poduzeća zahtijeva povrat svih iznosa primljenih na ime naknade na temelju ugovorne odredbe koja se smatra nezakonitom. Međutim, činjenica da se u članku 37. stavku 4. Direktive 2009/72 upotrebljava izraz „regulatorno tijelo raspolaže najmanje sljedećim ovlastima” upućuje na to da se takvom tijelu mogu dodijeliti i ovlasti koje nisu izričito navedene u tom članku 37. stavku 4. kako bi mu se omogućilo da izvrši zadaće iz članka 37. stavaka 1., 3. i 6. te direktive.

Osim toga, osiguranje poštovanja obveza transparentnosti koje imaju elektroenergetska poduzeća i zaštita potrošača obuhvaćeni su zadaćama nacionalnih regulatornih tijela iz članka 37. stavaka 1., 3. i 6. navedene direktive.

Sud stoga zaključuje da **država članica može takvom tijelu dodijeliti ovlast da tim operatorima naloži povrat iznosa koje su oni primili protivno zahtjevima zaštite potrošača**, osobito onima koji se odnose na obvezu transparentnosti i točnost računa.

Takvo se tumačenje ne dovodi u pitanje činjenicom da članak 36. Direktive 2009/72 u biti predviđa da nacionalno regulatorno tijelo poduzima potrebne mjere „uz blisko savjetovanje, prema potrebi, s drugim nadležnim nacionalnim tijelima, uključujući tijela za tržišno natjecanje, i ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti” ili činjenicom da članak 37. stavak 1. točka (n) te direktive sadržava izraz „zajedno s drugim odgovarajućim tijelima”.

Naime, iz tih odredbi ne proizlazi da u slučaju kao što je onaj u glavnom postupku samo jedno od tih drugih nacionalnih tijela može naložiti povrat iznosa koje su elektroenergetska poduzeća neosnovano naplatila krajnjim kupcima. Naprotiv, upotreba izraza „prema potrebi” podrazumijeva da je takvo savjetovanje nužno samo kada mjera čije je donošenje predviđeno može imati posljedice za druga nadležna tijela.

Naposljetku Sud pojašnjava da, s obzirom na to da su zaštita potrošača i poštovanje obveza transparentnosti obuhvaćeni zadaćama iz članka 37. Direktive 2009/72, nije relevantan konkretan razlog zbog kojeg je, radi izvršavanja neke od tih zadaća, takvom elektroenergetskom poduzeću naloženo da isplati svoje kupce.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova [\(+352\) 4303 4293](tel:+35243034293)

Ostanite povezani!

